

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUĐOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (prvá komora)

z 30. septembra 2015 *

„Inštitucionálne právo — Európska iniciatíva občanov — Hospodárska a menová politika —
Nevrátenie verejného dlhu — Zakotvenie zásady ‚stav núdze‘ — Zamietnutie registrácie —
Právomoci Komisie — Povinnosť odôvodnenia“

Vo veci T-450/12,

Alexios Anagnostakis, bydliskom v Aténach (Grécko), v zastúpení: A. Anagnostakis, advokát,

žalobca,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: H. Krämer a M. Konstantinidis, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie C (2012) 6289 final zo 6. septembra 2012, ktorým sa zamietla registrácia európskej iniciatívy občanov „Milión podpisov pre solidárnu Európu“ predloženej Komisii 13. júla 2012,

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá komora),

v zložení: predseda komory H. Kanninen, sudcovia I. Pelikánová a E. Buttigieg (spravodajca),

tajomník: S. Spyropoulos, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 5. mája 2015,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: gréčtina.

Rozsudok

Právny rámec

- 1 V zmysle článku 2 ods.1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 211/2011 zo 16. februára 2011 o iniciatíve občanov (Ú. v. EÚ L 65, s. 1), prijatého na základe článku 24 prvého odseku ZFEÚ:

„Na účely tohoto nariadenia:

1. ‚iniciatíva občanov‘ je iniciatíva predložená Komisii v súlade s týmto nariadením, ktorou sa Komisia vyzýva, aby v rámci svojich právomocí predložila vhodný návrh vo veciach, o ktorých sa občania domnievajú, že na účely uplatňovania zmlúv je potrebný právny akt Únie, a ktorú podporil najmenej jeden milión oprávnených signatárov pochádzajúcich najmenej z jednej štvrtiny všetkých členských štátov;

...“

- 2 Podľa článku 4 ods. 2 a 3 nariadenia č. 211/2011:

„2. Do dvoch mesiacov od doručenia informácií stanovených v prílohe II Komisia zaregistruje navrhovanú iniciatívu občanov pod jedinečným registračným číslom a zašle potvrdenie organizátorom, a to za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky:

...

- b) navrhovaná iniciatíva občanov nie je zjavne mimo rámca právomocí Komisie predložiť návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv;

...

3. Komisia zamietne registráciu, ak nie sú splnené podmienky stanovené v odseku 2.

Ak Komisia zamietne registráciu navrhovanej iniciatívy občanov, informuje organizátorov o dôvodoch zamietnutia a o všetkých dostupných prostriedkoch súdnej a mimosúdnej nápravy.“

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 3 Žalobca, pán Alexios Anagnostakis, je iniciátorom navrhovanej európskej iniciatívy občanov s názvom „Milión podpisov pre solidárnu Európu“ (ďalej len „návrh iniciatívy“), ktorá bola odovzdaná Európskej komisii 13. júla 2012 a ktorej predmetom je zakotviť do legislatívy Európskej únie „zásadu stavu núdze, podľa ktorej, ak je finančná a politická existencia členského štátu ohrozená faktom vrátenia nemorálneho dlhu, zamietnutie splatenia tohto dlhu je potrebné a odôvodnené“. Návrh iniciatívy sa odvoláva na „hospodársku a menovú politiku (články 119 [ZFEÚ] až 144 ZFEÚ)“ ako na právny základ jej prijatia.
- 4 Rozhodnutím zo 6. septembra 2012 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) Komisia zamietla zaregistrovanie návrhu iniciatívy z toho dôvodu, že je zjavne mimo rámca právomoci tejto inštitúcie predložiť návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 5 Žalobca návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 11. októbra 2012 podal žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 6 Žalobca navrhuje, aby Všeobecný súd:
  - zrušil napadnuté rozhodnutie,
  - nariadil Komisii zaregistrovať iniciatívu občanov,
  - nariadil všetky ostatné opatrenia, ktoré budú právne nevyhnutné.
- 7 Bez toho, aby formálne rozhodol o trovách konania, žalobca vo svojej replike navrhuje, aby v prípade zamietnutia žaloby bol každý účastník konania povinný nahradiť svoje vlastné trovy konania pri zohľadnení svojej finančnej situácie.
- 8 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
  - zamietol žalobu ako nedôvodnú,
  - zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.
- 9 V rámci organizačných opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 64 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 boli účastníci konania vyzvaní, aby písomne odpovedali na otázku a predložili kópiu návrhu iniciatívy. Žalobca a Komisia na tieto otázky odpovedali v stanovenej lehote.

Právny stav

- 10 Na podporu žaloby žalobca tvrdí, že sa Komisia dopustila nesprávneho právneho posúdenia tým, že odmietla zaregistrovať návrh iniciatívy na základe článku 4 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 211/2011, ktorý podriaďuje registráciu takéhoto návrhu podmienke, že navrhovaná iniciatíva občanov nie je zjavne mimo rámca právomocí tejto inštitúcie predložiť návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv. Žalobca v tejto súvislosti uvádza, že došlo k porušeniu článku 122 ods. 1 ZFEÚ, článku 122 ods. 2 ZFEÚ, článku 136 ods. 1 písm. b) ZFEÚ a pravidiel medzinárodného práva. Podľa žalobcu tieto odlišné pravidlá oprávňujú Komisiu predložiť návrh právneho aktu Únie umožňujúceho dosiahnuť cieľ sledovaný návrhom iniciatívy.

O prípustnosti druhého a tretieho žalobného dôvodu

- 11 Svojím druhým a tretím žalobným dôvodom požaduje žalobca od Všeobecného súdu, aby nariadil Komisii zaregistrovať návrh iniciatívy a nariadil všetky ostatné opatrenia, ktoré budú právne nevyhnutné.
- 12 Z ustálenej judikatúry však vyplýva, že Všeobecný súd nemôže v rámci preskúmavania zákonnosti založenej na článku 263 ZFEÚ ukladať inštitúciám príkazy alebo namiesto týchto inštitúcií konať. Toto obmedzenie preskúmavania zákonnosti sa uplatňuje vo všetkých oblastiach sporov, o ktorých je Všeobecný súd príslušný rozhodovať (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. júla 2001, Mattila/Rada a Komisia, T-204/99, Zb., EU:T:2001:190, bod 26, potvrdené v odvolacom konaní rozsudkom

z 22. januára 2004, Mattila/Rada a Komisia, C-353/01 P, Zb., EU:C:2004:42, bod 15, a rozsudok z 8. októbra 2008, Agrar-Invest-Tatschl/Komisia, T-51/07, Zb., EU:T:2008:420, body 27 a 28), a teda tiež v oblasti európskej iniciatívy občanov.

- 13 Žalobca nie je oprávnený požadovať od Všeobecného súdu, aby Komisii nariadil zaregistrovať návrh iniciatívy a nariadiť ostatné opatrenia.

O veci samej

Úvodné pripomienky

- 14 Návrh iniciatívy sa týka zakotvenia zásady stavu núdze do legislatívy Európskej únie, ktorá odôvodňuje zamietnutie zo strany členského štátu splatiť svoj verejný dlh, ak by takéto splatenie ohrozilo jeho finančnú a politickú existenciu.
- 15 Z článku 5 ods. 2 ZEÚ a z článku 13 ods. 2 ZEÚ vyplýva, že v zmysle zásady prenesenia právomocí Únia koná len v medziach právomocí, ktoré na ňu preniesli členské štáty na dosiahnutie cieľov vymedzených v zmluvách a že každá inštitúcia koná v medziach právomocí, ktoré sú jej zverené zmluvami, a v súlade s postupmi, podmienkami a cieľmi v nich ustanovenými.
- 16 Článok 11 ods. 4 ZEÚ uvádza, že občania Únie sa môžu za určitých podmienok ujať iniciatívy a vyzvať Európsku komisiu, aby v rámci svojich právomocí predložila vhodný návrh vo veciach, v ktorých sa domnievajú, že na účely uplatňovania zmlúv je potrebný právny akt Únie.
- 17 V súlade s článkom 4 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 211/2011 Komisia zamietne zaregistrovať návrh iniciatívy občanov, ak je „zjavne mimo rámca právomocí Komisie, v zmysle ktorej môže predložiť návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv“.
- 18 Podľa napadnutého rozhodnutia je návrh iniciatívy zjavne nad rámec uvedených právomocí Komisie. Uplatnením článku 4 ods. 2 písm. b) a ods. 3 nariadenia č. 211/2011 Komisia zamietla zaregistrovať návrh iniciatívy.
- 19 Touto žalobou je Všeobecný súd vyzvaný overiť, ako uvádza žalobca, či Komisia mohla platne zamietnuť registráciu návrhu iniciatívy občanov na základe článku 4 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 211/2011.
- 20 Okrem toho v zmysle stručného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia rozhodol Všeobecný súd preskúmať najprv, či toto rozhodnutie spĺňa požiadavku odôvodnenia.

O odôvodnení napadnutého rozhodnutia

- 21 Je potrebné pripomenúť, že neexistencia alebo nedostatočné odôvodnenie spadá pod porušenie podstatných formálnych náležitostí v zmysle článku 263 ZFEÚ a predstavuje dôvod týkajúci sa verejného poriadku, ktorý súd Únie môže, či dokonca musí zohľadniť *ex officio*.
- 22 Podľa ustálenej judikatúry povinnosť odôvodniť individuálne rozhodnutie stanovená článkom 296 ZFEÚ má za cieľ poskytnúť dotknutej osobe dostatočné údaje o tom, či je rozhodnutie dôvodné, alebo či prípadne neobsahuje vady umožňujúce napadnúť jeho zákonnosť, a umožniť súdu Únie vykonať preskúmanie zákonnosti rozhodnutia (rozsudky z 18. septembra 1995, Tiercé Ladbroke/Komisia, T-471/93, Zb., EU:T:1995:167, bod 29, a z 27. septembra 2012, J/Parlament, T-160/10, EU:T:2012:503, bod 20).

- 23 Článok 4 ods. 3 druhá veta nariadenia č. 211/2011, podľa ktorého Komisia informuje organizátorov o dôvodoch zamietnutia, predstavuje osobitný výraz uvedenej povinnosti odôvodnenia v oblasti európskej iniciatívy občanov.
- 24 V súlade s tiež ustálenou judikatúrou sa musí odôvodnenie požadované článkom 296 ZFEÚ adaptovať na povahu predmetného aktu. Požiadavka odôvodnenia sa musí posudzovať vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu, najmä na obsah aktu a povahu uvádzaných dôvodov. Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie špecifikovalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 296 ZFEÚ, sa musí posudzovať nielen s ohľadom na jeho znenie, ale aj s ohľadom na jeho kontext (uznesenie zo 14. novembra 2013, J/Parlament, C-550/12 P, EU:C:2013:760, bod 19).
- 25 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že v prejednávanom prípade skutočnosť, že návrh iniciatívy nebol zaregistrovaný, je spôsobilý ovplyvniť aj efektívnosť práva občanov predložiť iniciatívu občanov zakotvenú v článku 24 prvom odseku ZFEÚ. Následne musí takéto rozhodnutie poskytnúť jasné dôvody odôvodňujúce uvedené zamietnutie.
- 26 Občan predkladajúci návrh iniciatívy občanov musí byť spôsobilý chápať dôvody, pre ktoré Komisia tento návrh nezaregistrovala. Je povinnosťou Komisie rozhodujúcej o návrhu iniciatívy občanov posúdiť, ale aj odôvodniť svoje rozhodnutie o zamietnutí pri zohľadnení jeho dosahu na skutočný výkon práva zakotvený v Zmluve. Vyplýva to z povahy tohto práva, ktoré, ako tiež vyplýva z odôvodnenia 1 nariadenia č. 211/2011, by malo viesť k posilneniu európskeho občianstva a k zlepšeniu demokratického fungovania Únie účasťou občanov na demokratickom živote Únie (pozri analogicky rozsudok J/Parlament, už citovaný v bode 22 vyššie, EU:T:2012:503, bod 22).
- 27 Podľa napadnutého rozhodnutia je predmet návrhu iniciatívy, konkrétne integrácia zásady stavu núdze, tak ako ju chápe žalobca, do legislatívy Únie, zjavne mimo rámca právomocí Komisie predložiť návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv. V zmysle napadnutého rozhodnutia „na základe podrobného preskúmania ustanovení zmluvy uvádzaných v návrhu (články 119 [ZFEÚ] až 144 ZFEÚ) a všetkých ostatných možných právnych základoch, Komisia zamietla registráciu tohto návrhu občianskej iniciatívy z dôvodu, že je zjavne mimo rámca právomocí Komisie predložiť návrh prijatia právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv“. V napadnutom rozhodnutí Komisia spresňuje, že „osobitne článok 136 ods. 1 ZFEÚ môže slúžiť ako právny základ, iba ak je predmetom opatrení posilnenie koordinácie a dohľadu nad rozpočtovou disciplínou členských štátov a ak sa na to obmedzujú a ak smerujú k zabezpečeniu riadneho fungovania hospodárskej a menovej únie“. Komisia dopĺňa, že „v každom prípade článok 136 ods. 1 ZFEÚ nespĺnomocňuje Európsku úniu... nahradí členské štáty vo výkone ich rozpočtovej suverenity a funkciách spojených s výdavkami a príjmami štátu“.
- 28 Je nesporné, že Komisia odôvodnila zamietnutie registrácie návrhu iniciatívy nedodržaním podmienok upravených v článku 4 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 211/2011. Okrem toho Komisia uviedla jasne, že ani ustanovenia týkajúce sa hospodárskej a menovej politiky uvádzanej žalobcom, teda články 119 ZFEÚ až 144 ZFEÚ, ani žiadny iný právny základ nespĺnomocňujú túto inštitúciu predložiť Rade Európskej únie návrh aktu umožňujúceho dosiahnuť cieľ sledovaný návrhom iniciatívy. V tejto súvislosti napadnuté rozhodnutie odkazuje osobitne na článok 136 ods. 1 ZFEÚ a uvádza dôvody, pre ktoré sa Komisia domnieva, že uvedený návrh sa nemôže zakladať na tomto právnom základe.
- 29 V napadnutom rozsudku Komisia tiež uviedla dôvody, ktoré podľa tejto inštitúcie odôvodňujú zamietnutie registrácie návrhu iniciatívy.
- 30 K tomu sa dá uviesť, ako už bolo odkázané predtým, že rozsah povinnosti odôvodnenia závisí od povahy dotknutého aktu a od kontextu jeho prijatia. Návrh iniciatívy v prejednávanom prípade nie je jasný a detailný, pokiaľ ide o údajný právny základ právomoci Komisie podať návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv.

- 31 Ako Komisia správne poznamenala v odpovedi na otázku položenú Všeobecným súdom, návrh iniciatívy neobsahuje žiadne tvrdenia týkajúce sa prepojenia medzi 26 článkami ZFEÚ týkajúcimi sa hospodárskej a menovej politiky Únie, na ktoré návrh odkazoval v celku a obsahom uvedeného návrhu. Iba v žalobe žalobca odkazuje na články 122 ZFEÚ a 136 ZFEÚ ako na osobitný základ právomoci Komisie na účely navrhnutia právneho aktu Únie, ako je uvedený v návrhu iniciatívy. Nemožno teda voči Komisii namietiť, že nevykonala v napadnutom rozhodnutí detailnú analýzu odlišných ustanovení ZFEÚ uvádzaných v celku v návrhu iniciatívy a že sa obmedzila na určenie irelevantnosti uvedených ustanovení preskúmajúc spomedzi nich tie, ktoré sa javili ako najmenej irelevantné, navyše, vyhlásila dôvody, pre ktoré tieto ustanovenia nemôžu slúžiť ako právny základ.
- 32 Za týchto podmienok obsahuje napadnuté rozhodnutie, pri zohľadnení jeho kontextu, dostatočné informácie umožňujúce žalobcovi chápať odôvodnenie zamietnutia registrácie návrhu iniciatívy a súdu Únie výkon jeho kontroly.
- 33 Keďže žalobca v tomto kontexte pripomína, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je v každom prípade nesprávne, je potrebné pripomenúť, že povinnosť odôvodnenia predstavuje podstatnú formálnu náležitosť, ktorú je potrebné odlišovať od otázky dôvodnosti odôvodnenia, lebo táto otázka vyplýva z vecnej zákonnosti sporného aktu (pozri rozsudok z 10. júla 2008, Bertelsmann a Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, Zb., EU:C:2008:392, body 166 a 181 a citovanú judikatúru).
- 34 Je potrebné dospieť k záveru, že Komisia dodržala povinnosť odôvodnenia prijatím napadnutého rozhodnutia.

O dôvode založenom na porušení článku 4 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 211/2011

- 35 Žalobca sa domnieva, že Komisia nesprávne dospela k záveru, že podmienka uvedená v článku 4 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 211/2011 nebola splnená. Uvedená inštitúcia dospela k tomuto záveru porušením článku 122 ods. 1 a 2 ZFEÚ a článku 136 ods. 1 písm. b) ZFEÚ, tak ako aj pravidiel medzinárodného práva.

– O žalobnom dôvode založenom na porušení článku 122 ods. 1

- 36 Žalobca zdôrazňuje, že úprava zásady stavu núdze, tak ako ho chápe on, spadá pod „vhodné opatrenie z hľadiska hospodárskej situácie“, ktoré je Rada oprávnená prijať v súlade s článkom 122 ods. 1 ZFEÚ. Uvedené opatrenie napomáha obnoveniu členských štátov dotknutých neprímeranou záťažou dlhu a ktoré sa nachádzajú v situácii ekonomickej núdze. Podľa žalobcu vrátenie verejného dlhu sa nemôže vyžadovať, ak by viedlo k tomu, že by obyvateľstvo prišlo o zdroje nevyhnutné na naplnenie svojich základných životných potrieb.
- 37 Žalobca dopĺňa, že ustanovenia článku 122 ods. 1 ZFEÚ upravujú všetky opatrenia vhodné v ekonomickej situácii, ktoré sa, v rozpore s tézou zastávanou Komisiou, netýkajú iba vážnych ťažkostí, s ktorými sa členský štát môže stretnúť pri dodávkach v oblasti energetiky.
- 38 Podľa žalobcu článok 122 ods. 1 ZFEÚ sleduje uznanie inštitucionálnej solidarity vyplývajúcej z morálnej a zákonnej povinnosti členských štátov sa navzájom podporovať a poskytovať si vzájomnú pomoc. Uvedená solidarita sa musí uplatniť v každom prípade, keď by bol členský štát konfrontovaný s ťažkosťami, najmä ekonomickej povahy, ktoré by mohli ovplyvniť jeho existenciu a jeho fungovanie.
- 39 Komisia namieťa voči tvrdeniam žalobcu.
- 40 Článok 122 ods. 1 ZFEÚ uvádza, že Rada môže na návrh Komisie v duchu solidarity medzi členskými štátmi rozhodnúť o vhodných opatreniach z hľadiska hospodárskej situácie, a to predovšetkým, ak sa vyskytnú vážne ťažkosti v dodávke určitých produktov najmä v oblasti energetiky.

- 41 Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že Súdny dvor vo svojom rozsudku z 27. novembra 2012, Pringle (C-370/12, Zb., EU:C:2012:756, body 115 a 116) rozhodol, že článok 122 ods. 1 ZFEÚ nepredstavuje vhodný právny základ pre prípadnú finančnú pomoc Únie členským štátom, ktoré majú závažné finančné problémy, alebo im takéto problémy hrozia.
- 42 Okrem toho, pokiaľ je pravda, ako tvrdí žalobca, že zo znenia tohto ustanovenia nevyplýva, že sa obmedzuje nevyhnutne na prijatie opatrení Radou iba v prípade, ak sa vyskytnú vážne ťažkosti v dodávke určitých produktov najmä v oblasti energetiky, duch solidarity medzi členskými štátmi, ktorými sa Rada musí riadiť pri prijatí vhodných opatrení k ekonomickej situácii v zmysle článku 122 ods. 1 ZFEÚ uvádza, že tieto opatrenia sú založené na podpore medzi členskými štátmi.
- 43 Za týchto podmienok nemôže uvedené ustanovenie v žiadnom prípade predstavovať vhodný právny základ na prijatie zásady stavu núdze do legislatívy Únie, tak ako ju vníma žalobca, podľa ktorej by členský štát bol oprávnený jednostranne sa rozhodnúť nesplatiť vôbec svoj dlh alebo ho splatiť len čiastočne z dôvodu, že má vážne finančné problémy.
- 44 Z týchto dôvodov treba prvý žalobný dôvod zamietnuť.
- Žalobný dôvod založený na porušení článku 122 ods. 2 ZFEÚ
- 45 Žalobca zdôrazňuje, že v mene zásady stavu núdze sa vymazanie alebo zrušenie dlhu členských štátov nachádzajúcich sa v situácii ekonomickej núdze z dôvodov okolností mimo ich vplyvu môže kvalifikovať ako finančná pomoc v zmysle článku 122 ods. 2 ZFEÚ. Podľa žalobcu zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že takáto finančná pomoc sa môže uskutočniť počas ohrozených doby všeobecnejším spôsobom, vo forme možnosti poberať pomoc, takže sa neobmedzuje na prijatie opatrení *ad hoc*, ako nesprávne uvádza Komisia. Nakoniec toto ustanovenie nestanovuje, že takáto pomoc je nevyhnutne financovaná z rozpočtu Únie.
- 46 Komisia namieta voči tvrdeniam žalobcu.
- 47 V súlade s článkom 122 ods. 2 ak má členský štát ťažkosti alebo je vážne ohrozený závažnými ťažkosťami spôsobenými prírodnými katastrofami alebo výnimočnými udalosťami, ktoré nemôže ovplyvniť, Rada môže na návrh Komisie prijať rozhodnutie, ktorým sa dotknutému členskému štátu za určitých podmienok poskytne finančná pomoc Únie.
- 48 Ako už bolo rozhodnuté, toto ustanovenie dovoľuje Únii nariadiť za určitých podmienok poskytnutie osobitne určenej finančnej pomoci členskému štátu. Nemôže však odôvodniť prijatie legislatívy o mechanizme odpustenia tohto dlhu, ako si to želá žalobca, a to ak nie z iného dôvodu, tak z dôvodu, že by takýto mechanizmus mal všeobecnú a trvalú povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok Pringle, už citovaný v bode 41 vyššie, EU:C:2012:756, body 65, 104 a 131).
- 49 Okrem toho bolo rozhodnuté, že predmetom článku 122 ZFEÚ je výlučne finančná pomoc poskytovaná Úniou, a nie pomoc poskytovaná členskými štátmi (rozsudok Pringle, už citovaný v bode 41 vyššie, EU:C:2012:756, bod 118). Prijatie zásady stavu núdze tak ako to vníma žalobca, aj keby, ako to tvrdí žalobca, takáto zásada mohla spadať pod pojem finančná pomoc v zmysle uvedeného ustanovenia, nemôže podliehať opatreniam pomoci prijatým Úniou pri uplatnení vyššie uvedeného ustanovenia najmä preto, že prijatie takejto zásady nezahŕňa iba dlh členského štátu voči Únii, ale aj dlhy vzniknuté týmto štátom voči iným právnickým alebo fyzickým osobám, verejným alebo súkromným, pričom sa predmetné ustanovenie na túto situáciu zjavne nevzťahuje.
- 50 Z toho vyplýva, že prijatie zásady stavu núdze, podľa ktorej má členský štát oprávnenie nesplatiť celý dlh alebo jeho časť, zjavne nespadá pod finančné opatrenia pomoci, ktoré je Rada oprávnená prijať na základe článku 122 ods. 2 ZFEÚ.

51 Druhý žalobný dôvod nie je možné prijať.

– O žalobnou dôvode založenom na porušení článku 136 ods. 1 písm. b) ZFEÚ

52 Žalobca zdôrazňuje, že Komisia nesprávne tvrdila, že článok 136 ods.1 ZFEÚ jednak nemôže slúžiť ako právny základ, iba ak predmetom opatrení je posilnenie „rozpočtovej disciplíny“ a jednak, že nemôže oprávniť Úniu nahradiť členské štáty pri výkone svojej rozpočtovej suverenity a funkcií spojených s príjmami a výdavkami členského štátu.

53 Podľa žalobcu zásada stavu núdze spadá pod usmernenia pre hospodársku politiku v zmysle článku 136 ods. 1 písm. b) ZFEÚ, keďže sa táto zásada podieľa na koordinácii a harmonizácii hospodárskej politiky členských štátov vo vzťahu k členským štátom, ktoré sa nachádzajú v stave núdze a sleduje tiež ciele zlučiteľné s hodnotami Únie, teda blaho ľudstva, slobodu, bezpečnosť a spravodlivosť, hospodársku súdržnosť a solidaritu medzi členskými štátmi.

54 Opatrenia, z titulu vyššie uvedených ustanovení, ktoré je Rada oprávnená prijať v súlade s konaním upraveným článkami 122 ZFEÚ až 126 ZFEÚ, pokiaľ sa týkajú členských štátov eurozóny, sa nemôžu obmedziť iba na opatrenia smerujúce k posilneniu rozpočtovej disciplíny. Žiadne obmedzenie pri uplatnení uvedených opatrení nemôže vychádzať z údajného ohrozenia „rozpočtovej suverenity“ členských štátov, toto obmedzenie by bolo v priamom rozpore s možnosťou prijať opatrenia týkajúce sa rozpočtovej disciplíny a okrem toho by to bolo v rozpore s doložkou o solidarite uvedenou v článku 222 ZFEÚ, ktorá upravuje najmä spoločnú akciu členských štátov v prípade katastrofy spôsobenej ľudskou činnosťou, ako je tomu v Grécku.

55 Komisia namieta voči tvrdeniam žalobcu.

56 Článok 136 ods. 1 ZFEÚ stanovuje, že „s cieľom prispieť k riadnemu fungovaniu hospodárskej a menovej únie“ a v súlade s príslušnými ustanoveniami zmlúv Rada prijíma v súlade s príslušným postupom spomedzi tých, ktoré sú uvedené v článkoch 121 ZFEÚ a 126 ZFEÚ, s výnimkou postupu ustanoveného v článku 126 ods. 14, osobitné opatrenia pre tie členské štáty, ktorých menou je euro „na posilnenie koordinácie a dohľadu nad ich rozpočtovou disciplínou“ [článok 136 ods. 1 písm. a) ZFEÚ]; a „na vypracovanie usmernení pre hospodársku politiku pre tieto štáty, pričom zabezpečí, aby boli zlučiteľné s tými, ktoré boli prijaté pre celú Úniu, a aby sa zabezpečil dohľad nad nimi“ [článok 136 ods. 1 písm. b) ZFEÚ].

57 Nič však nedovoľuje dospieť k záveru, a žalobca to vôbec nepreukázal, že prijatie zásady stavu núdze, ktorá by oprávňovala členský štát jednostranne rozhodnúť o zrušení verejného dlhu, by malo za cieľ posilniť koordináciu rozpočtovej disciplíny alebo by sa týkalo politicko-ekonomického smerovania, ktoré je Rada oprávnená vypracovať na účely riadneho fungovania hospodárskej a menovej únie.

58 Ako tiež uviedol Súdny dvor v rozsudku Pringle, už citovanom v bode 41 vyššie (EU:C:2012:756, body 51 a 64), úloha Únie v oblasti hospodárskej politiky sa sústreďuje na prijatie koordinačných opatrení. Prijatie legislatívneho aktu povoľujúceho nesplatenie dlhu členským štátom je ďaleko od toho, že by usmernenia pre hospodársku politiku v zmysle článku 136 ods. 1 písm. b) ZFEÚ, o ktorý sa opiera prejednávaný žalobný dôvod, mali v skutočnosti za účinok nahradenie legislatívneho mechanizmu jednostranného odpustenia verejného dlhu slobodnou vôľou zmluvných strán, čo toto ustanovenie zjavne nepovoľuje.

59 Následne Komisia správne dospela k záveru, že návrh uznať zásadu stavu núdze, ako to vníma žalobca, sa zjavne neobjavuje v ustanoveniach článku 136 ods. 1 ZFEÚ.

- 60 V rozpore s tým, čo tvrdí žalobca v tomto kontexte, zamietnutie integrovať takúto zásadu do textov Únie nie je v rozpore s doložkou o solidarite definovanej v článku 222 ZFEÚ, podľa ktorého „Únia a jej členské štáty konajú spoločne v duchu solidarity, ak sa niektorý členský štát stane objektom teroristického útoku alebo obeťou prírodnej katastrofy alebo katastrofy spôsobenej ľudskou činnosťou“, a to minimálne z toho dôvodu, že táto doložka o solidarite zjavne neupravuje hospodársku a menovú politiku, ani ekonomickú situáciu alebo rozpočtové ťažkosti členských štátov.
- 61 Tento žalobný dôvod teda nie je viac dôvodný.
- O žalobnom dôvode založenom na porušení pravidiel medzinárodného práva
- 62 Žalobca zdôrazňuje, že zásada stavu núdze bola uznaná v judikatúre Stáleho medzinárodného súdneho dvora ako pravidlo medzinárodného práva, ktoré odôvodňuje zastavenie platby týkajúcej sa vrátenia dlhu, teda jednostranné vymazanie dlhu, najmä z dôvodov hospodárskeho poriadku a vonkajšej a vnútornej bezpečnosti štátu. Komisia nemá dôvod zamietnuť integráciu tohto pravidla do právneho poriadku Únie.
- 63 Okrem toho vo svojom uznesení z 19. septembra 2012, Grécko/Komisia (T-52/12 R, Zb., EU:T:2012:447, bod 54) uznal Všeobecný súd existenciu takejto zásady v osobitnom kontexte Gréckej republiky, keď vyhlásil, že za výnimočných okolností, ktorými sa v súčasnosti vyznačuje hospodárska situácia tohto štátu, je teda potrebné uznať prednosť záujmov štátu a obyvateľov pred vrátením protiprávne udelenej pomoci podľa Komisie.
- 64 Komisia namieta voči tvrdeniam žalobcu.
- 65 Aj za predpokladu, že existuje pravidlo medzinárodného práva uznávajúce zásadu stavu núdze, podľa ktorého má členský štát oprávnenie nevrátiť tento verejný dlh vo výnimočných situáciách, samotná existencia takejto zásady medzinárodného práva každopádne nebude stačiť na odôvodnenie legislatívnej iniciatívy zo strany Komisie, keďže v Zmluvách v tejto súvislosti nebola stanovená žiadna právomoc, tak ako to vyplýva z preskúmania rôznych ustanovení zmluvy uvádzaných žalobcom v rámci tejto žaloby.
- 66 Štvrtý žalobný dôvod sa tiež musí zamietnuť, a teda sa musí žaloba zamietnuť ako celok.
- 67 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba žalobu zamietnuť v celom rozsahu.

O trovách

- 68 Článok 134 ods. 1 rokovacieho poriadku Všeobecného súdu stanovuje, že účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 69 Ak si to vyžaduje spravodlivé zaobchádzanie, v zmysle článku 135 ods. 1 môže Všeobecný súd výnimočne rozhodnúť, že účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť iba časť trov konania druhého účastníka, resp. vôbec mu nemusí uložiť povinnosť nahradiť trovy konania.
- 70 Keďže Komisia navrhla zaviazat' žalobcu, aby znášal trovy konania a tento nemal úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat' ho na náhradu trov konania. Keďže žalobca tvrdí, že existuje výnimočný dôvod, pre ktorý nie je možné nahradiť všetky trovy konania, stačí upraviť, že toto tvrdenie každopádne nie je podložené žiadnym konkrétnym dôkazom.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Žaloba sa zmieta.**
- 2. Pán Alexios Anagnostakis je povinný nahradiť trovy konania.**

Kanninen

Pelikánová

Buttigieg

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 30. septembra 2015.

Podpisy